

Sopimus hankkeen ”Vt 12 Tampereen tunneli” toteuttamisesta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä

Kh 2.4.2012

Tilaaajapäällikkö Risto Laaksonen 20.03.2012:

”Liikenneviraston (ent. Tiehallinto) ja Tampereen kaupungin välillä on allekirjoitettu sopimus Rantaväylän tunnelin rakentamisesta 18.12.2008. Sopimuksessa on määritelty pääperiaatteet osapuolten roolista toteuttamisessa ja kustannusten jako sekä rakentamisessa että kunnossapidossa. Sopimuksen teon jälkeen hankkeen suunnittelu on jatkunut intensiivisesti, jolloin on mm. valmistunut YVA-selvitys, yleissuunnitelma, tiesuunnitelma ja toteutusalueen asemakaavat. Voidaan perustellusti todeta, että tieto hankkeen sisällöstä on merkittävästi lisääntynyt em. sopimuksen valmistumisen jälkeen. Tämän perusteella osapuolet ovat valmistelleet nyt käsiteltävän sopimuksen, jossa yksityiskohtaisemmin määritellään tunnelin toteuttamisesta, sekä yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä toteuttamisen yhteydessä. Tällä uudella sopimuksella tehdään täsmennyksiä, lisäyksiä ja muutoksia em. aiempaan sopimukseen.

Merkittävä muutos aiempaan sopimukseen nähden on tiesuunnitelman käsittelyn yhteydessä tehty päätös hankkeen toteuttamisesta ns. allianssimallilla.

Allianssi urakkamuotona

Allianssiurakka on hankkeen keskeisten toimijoiden väliseen, kaikille yhteiseen sopimukseen perustuva hankkeen toteutusmuoto, jossa osapuolet vastaavat toteutettavan projektin suunnittelusta ja rakentamisesta yhdessä yhteisellä organisaatiolla. Allianssissa toimijat jakavat projektiin liittyviä riskejä ja hyötyjä sekä noudattavat tiedon avoimuuden periaatteita kiinteää yhteistyötä tavoitellen.

Vt12 Tampereen tunnelihankkeelle esitetään urakkamuodoksi Allianssiurakkaa, koska kansainvälisten kokemusten perusteella allianssi soveltuu parhaiten kohteisiin, jotka ovat laajoja, kompleksisia ja sisältävät erilaisia riskejä. Toisaalta malli mahdollistaa sen, että tilaaja voi lisätä arvoa olemalla mukana toteutuksessa ja riskejä osapuolten kesken jakamalla saavutetaan selkeitä etuja. Nämä mainitut asiat täyttyvät Tampereen tunnelihankkeessa.

Yhteistyön täysimittainen onnistuminen edellyttää, että toimijat pystyvät perustamaan yhteistyön hyvälle keskinäiselle luottamukselle, sitoutuneisuudelle ja aktiiviselle tiedonvaihdon.

Hankkeen yleisestä hallinnosta ja korkeamman tason johtamisesta vastaa Allianssin johtoryhmä, jonka muodostavat tilaajan sekä jokaisen palveluntuottajan edustajat. Se on vastuussa Allianssin tavoitteiden täyttämisestä ja siitä, että osapuolet täyttävät velvoitteensa.

Allianssin periaatteen mukaisesti kaikilla johtoryhmän osapuolilla on tasa-
puolinen sananvalta ja kaikkien johtoryhmän päätösten tulee olla yksimielisiä.

Käytännössä aiempaan sopimukseen verrattuna kaupungin asema toteutuksessa muuttuu aktiiviseksi toimijaksi, joka on mukana laajasti sekä hankkeen kehitys- että toteutusvaiheessa, koska kaupungilla on edustus allianssin johto- ja projektiryhmissä ja lisäksi kaupungin edustajat toimivat

hankkeessa asiantuntijoina. Edustuksen merkitys korostuu, kun päätöksissä edellytetään yksimielisyyttä.

Valtion ja kaupungin yksi keskeinen edellytys Tampereen tunnelihankkeelle on, että tiesuunnitelmassa esitettyä kustannusarviota ei ylitetä. Se on myös tämän sopimuksen lähtökohtana, samoin kuin jo aiemmin sovittu kustannustenjako osapuolten välillä. Allianssimallin yksi keskeinen lähtökohta onkin kaikkien osapuolten sitoutuminen hyväksytyyn kustannusarvioon. Tätä tavoitetta varmistaa mm. mallin lähtökohtana oleva todellisten kustannusten läpinäkyvyys sekä aikataulu- ja kustannustavoitteiden perusteella määritettyjen avaintavoitteiden toteutumiseen pohjautuva urakoitsijan bonus- ja sanktiojärjestelmä.

Hankkeen kustannukset ja rahoitus

Valtion talousarviossa 2012 Liikennevirasto on oikeutettu tekemään sopimuksia hankkeen osalta enintään 185,0 milj. euron määrästä (alv 0 %). Liikenneviraston osalta kustannusten enimmäismäärä on valtion talousarviossa myönnetty sopimusvaltuus. Sopimusvaltuuden ylittämiseen tarvitaan eduskunnan päätös. Tällaisessa tapauksessa tarvitaan myös Tampereen kaupunginvaltuuston päätös.

Tampereen kaupungin lopullinen rahoitusosuus hankkeesta on 67% ja Liikenneviraston lopullinen rahoitusosuus on 33%.

Valtioneuvosto on linjannut hallituskaudella 2012–2015 toteutettavat uudet liikennehankkeet. Tämän linjauksen mukaan Tampereen seudulla ei ole em. vuosina käynnistymässä yhtään merkittävää liikennehanketta. Tätä taustaa vasten jo hyväksytyin Tampereen tunnelihankkeen käynnistymisen merkitystä etenkin työllisyyden kannalta voidaan pitää erittäin suurena.”

Päätösehdotus. Johtaja Kankaalan 1. varahenkilö Nurminen:

Kaupunginhallitus päättää

esittää valtuuston päätettäväksi,

että sopimus Liikenneviraston ja Tampereen välillä hankkeen ”Vt 12 Tampereen tunneli” toteuttamisesta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä hyväksytään.

Puheenjohtaja tiedusteli myönnetäänkö tässä asiassa läsnäolo- ja puheoikeus tilaajapäällikkö Risto Laaksoille. Kaupunginhallituksen yksimielisellä päätöksellä oikeus myönnettiin.

Merkittiin, että Laaksonen oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana klo 16.25–17.02 ja poistui ennen päätöksentekoa.

Merkittiin, että tämän asian käsittelyn aikana kokouksesta poistuivat Kirsi Koski klo 16.46 ja Kari Hakari klo 16.56.

Asian käsittelyn kuluessa Pekka Salmi teki seuraavan muutosesityksen ”esitän, että sopimus Liikenneviraston ja Tampereen välillä hankkeen ”Vt 12 Tampereen tunneli” toteuttamisesta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä hylätään.”

Mikko Aaltonen kannatti Salmen muutosesitystä.

Puheenjohtaja tiedusteli Salmen muutosesityksen saamaa kannatusta ja totesi, ettei sitä oltu hyväksytty yksimielisesti vaan siitä oli äänestettävä.

Suoritetussa kädennostoäänestyksessä esittelijän päätösehdotuksen puolesta eli JAA äänestivät Leena Rauhala, Maija Kajan, Riitta Koskinen, Ilkka Sasi, Sanna Ojanen ja Timo P. Nieminen. Salmen muutosesityksen puolesta eli EI äänestivät Mikko Aaltonen, Anneli Kivistö, Atanas Aleksovski ja Pekka Salmi.

Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen voittaneen äänin 6–4, yksi poissa.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kv 16.4.2012

Atanas Aleksovski ehdotti,

”että asia jätetään pöydälle.”

Leena Kostianen ja Olli-Poika Parviainen kannattivat Aleksovskin pöydällepanoehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu ehdotus asian jättämisestä pöydälle on seuraavien puhujien rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä pöydällepanoehdotusta.

Petri Siuro, Mikko Kriikku, Anna-Kaarina Rantaviita-Tiainen, Pekka Salmi, Jari Heinonen, Mikko Aaltonen, Matti Joki, Satu Sipilä, Ilkka Järvelä, Erkki Axén, Lasse Oksanen ja Seppo Salminen kannattivat Aleksovskin pöydällepanoehdotusta.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 20 §:n mukaan asian saa pöydälle kolmannes (23) valtuuttua asiaa ensimmäistä kertaa valtuustolle esiteltäessä.

Tämän jälkeen puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, voidaanko Aleksovskin tekemä pöydällepanoehdotus hyväksyä yksimielisesti. Saatuaan myönteisen vastauksen puheenjohtaja totesi, että asia jätetään pöydälle.

Päätös Valtuusto päätti yksimielisesti,

että asia jätetään pöydälle.

Kv 14.5.2012

Matti Höyssä ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin kuntalain 52 §:n nojalla. Höyssä poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksen ajaksi. Varavaltuutettu Pirjo Rauhala saapui kokoukseen.

Petri Siuro teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Esitän,

että sopimus hankkeen 'Vt 12 Tampereen tunneli' toteuttamisesta hylätään.”

Pekka Salmi ehdotti,

”että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.”

Aila Dündar-Järvinen kannatti Salmen palautusehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu ehdotus asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi on seuraavien puhujien rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä palautusehdotusta.

Mikko Aaltonen, Jukka Gustafsson, Sirpa Koivisto, Satu Sipilä, Jari Heinonen, Seppo Salminen, Anneli Kivistö, Marco Roth, Ilkka Järvelä ja Ilpo Sirniö kannattivat Salmen palautusehdotusta.

Puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, voidaanko Salmen tekemä palautusehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska valtuusto ei ollut yksimielinen oli suoritettava äänestys. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen; ne, jotka kannattavat Salmen tekemää palautusehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 29 JAA-ääntä ja 38 EI-ääntä, joten Salmen tekemä palautusehdotus oli tullut hylätyksi ja asian käsittely jatkui. (Äänestys 1/86 §)

Jari Heinonen teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Esitän,

että sopimus Liikenneviraston ja Tampereen kaupungin välillä hankkeen Vt 12 Tampereen tunneli toteuttamisesta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä hylätään.”

Mikko Aaltonen ehdotti,

”että asia hylätään.”

Pekka Salmi ja Ilkka Järvelä kannattivat Aaltosen hylkäysehdotusta.

Jari Heinonen ja Satu Sipilä kannattivat Siuron hylkäysehdotusta.

Markku Talonen kannatti Heinosen hylkäysehdotusta.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa Siuro, Heinonen ja Aaltonen olivat tehneet samansisältöiset hylkäysehdotukset.

Puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, voidaanko Siuron, Heinosen ja Aaltosen samansisältöiset hylkäysehdotukset käsitellä yhtenä hylkäysehdotuksena. Saatuaan myönteisen vastauksen puheenjohtaja totesi, että Siuron, Heinosen ja Aaltosen samansisältöiset hylkäysehdotukset käsitellään yhtenä hylkäysehdotuksena.

Tämän jälkeen puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, voidaanko Siuron, Heinosen ja Aaltosen hylkäysehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska valtuusto ei ollut yksimielinen oli suoritettava äänestys. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen; ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Siuron, Heinosen ja Aaltosen hylkäysehdotusta äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 37 JAA-ääntä ja 30 EI-ääntä, joten Siuron, Heino-

sen ja Aaltosen hylkäysehdotus oli tullut hylätyksi ja kaupunginhallituksen ehdotus oli tullut valtuuston päätökseksi. (Äänestys 2/86 §).

Päätös Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin.

Matti Höyssän esteellisyys päättyi ja hän saapui valtuustoon, jolloin vara-valtuutettu Pirjo Rauhalan valtuutus päättyi.

Jari Heinonen jätti asiasta eriävän mielipiteensä.

Pekka Salmi jätti asiasta eriävän mielipiteensä, johon yhtyivät Sirpa Koivisto, Johanna Loukaskorpi, Anneli Kivistö, Pia Viitanen, Hellä Asumaniemi ja Jukka Gustafsson.

Erkki Axén, Heikki Luoto , Aila Düндar-Järvinen, Anne Tervo, Atanas Aleksovski, Ilkka Järvelä, Satu Sipilä, Petri Siuro, Seppo Salminen, Ilpo Sirniö, Markku Talonen, Marjatta Stenius-Kaukonen, Tiina Elovaara ja Mikko Aaltonen jättivät asiasta eriävän mielipiteensä.

Ilmoitus Welin Tanja, Laaksonen Risto, Tenhunen Tero

Lisätietoja kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Liite ehdotus sopimukseksi

Muu asiakirja Jari Heinosen eriävä mielipide
Pekka Salmen eriävä mielipide
Erkki Axénin eriävä mielipide
Ilkka Järvelän eriävä mielipide
Petri Siuron eriävä mielipide